

กองทุนสวัสดิการชุมชน

ตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ตำบลปอภาร ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ห่างจากตัวจังหวัดร้อยเอ็ด ประมาณ 20 กิโลเมตร ประกอบด้วย 14 หมู่บ้าน จำนวน 1700 ครัวเรือน อาชีพหลักของชาวบ้านคือ ทำนา

สภาพทั่วไปของชุมชนรวมกันอยู่เป็นเครือญาติ รักษาขนบธรรมเนียม ยึดถือประเพณี ไทย 12 เดือน

(ฮีตสิบสอง คองสิบสี่) ชาวปอภารอาหารอุดมสมบูรณ์ มีความร่มเย็นเป็นสุขในสังคม มีความสามัคคี ประดองกันดี ผลผลิตทางการเกษตรปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือนที่เหลือจำหน่ายภายในหมู่บ้าน

สภาพปัญหาโดยทั่วของชาวบ้าน คือว่างงานหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว และภาระหนี้สินทั้ง ในและนอกระบบเพิ่มมากขึ้น แต่แกนนำชุมชนมีความเสียสละและทำงานประสานกับทางราชการได้ดีเยี่ยม มีกลุ่มองค์กรชุมชนกระจายแทบทุกหมู่บ้าน และมีความเข้มแข็งดี

การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร

เดิมชุมชนมีการจัดกิจกรรมด้านการจัดระบบสวัสดิการชุมชนอยู่แล้วทั้งในหมู่บ้าน และระดับตำบล คือ ฅาปนกิจหมู่บ้านและตำบล บนพื้นฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในชุมชนเป็นหลัก พอสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ได้ไปให้ความรู้เรื่องการจัดสวัสดิการชุมชนกับแกนนำระดับตำบล ก็เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภารขึ้นทันที โดยคณะกรรมการได้ศึกษาและเรียนรู้จากตำบลต้นแบบที่ตั้งขึ้นก่อนแล้วเป็นครู คือตำบลหินกอง ตำบลศรีสว่าง และตำบลโพธิ์เมืองของจังหวัดร้อยเอ็ดนั่นเอง

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2549 อาศัยกรรมการระดับตำบลและหมู่บ้านประชุม ชาวบ้านสร้างความเข้าใจและรับสมัครสมาชิกจากทุกหมู่บ้าน สมาชิกเริ่มแรกมี 976 คน จาก 14 หมู่บ้าน มีเงินทุนก่อตั้งจากสมาชิก 195,200 บาท พมจ.ร้อยเอ็ดสนับสนุน 30,000 บาท รวมทั้งสิ้น 225,200 บาท

การบริหารจัดการ

คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร มาจากตัวแทนชาวบ้านทั้ง 14 หมู่บ้านจำนวน 18 คน และกรรมการระดับหมู่บ้านหมู่ละ 3 คน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิในระดับตำบลเป็นที่ปรึกษา โดยได้ออกระเบียบข้อบังคับของกองทุน ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการในที่ประชุม ทั้งนี้ได้อาศัยตำบลครูเป็น

ต้นแบบในการดำเนินการและปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม เช่น การเก็บเงินสัจจะวันละบาท จากสมาชิกทุก 6 เดือน(180 บาท) และมีการรับสมัครสมาชิกใหม่ทุก 6 เดือนเช่นกัน โดยเน้นการให้สวัสดิการแก่สมาชิกตั้งแต่ เกิดจนตาย รวมทั้งประสพภัยต่าง ๆ ด้วย

ขบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิก

กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นการรวมบุคคลภายในชุมชน และแกนนำในทุกหมู่บ้าน ได้เข้ามาทำงานร่วมกันในเรื่องการจัดสวัสดิการ โดยชาวบ้านทุกคนเสียสละเวลา ทุนทรัพย์เพื่อกองทุนสวัสดิการด้วยความภาคภูมิใจ ทุกคนที่เป็นสมาชิก สมัครเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และรู้สึกเป็นเจ้าของในการจัดตั้งกองทุน

ร่วมกัน การริเริ่มจากสิ่งเล็ก ๆ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อก้าวไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน **การเป็นผู้ให้อย่างมีคุณค่าและการเป็นผู้รับอย่างมีศักดิ์ศรี** คนในชุมชนได้นำประสบการณ์ที่ผ่านมามานำมาปรับใช้ในการทำงานร่วมกัน

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร ได้จ่ายสวัสดิการแก่สมาชิกไปแล้ว 196,260 บาท

1) เกิด	จำนวน 26 ราย เป็นเงิน	13,000 บาท
2) แก่		- บาท
3) เจ็บป่วย	จำนวน 172 ราย เป็นเงิน	76,960 บาท
4) ตาย	จำนวน 29 ราย เป็นเงิน	100,000 บาท
5) ประสพภัย		- บาท
6) คนทำงาน	จำนวน 42 ราย เป็นเงิน	6,300 บาท
7) ค่าเอกสาร/วัสดุ	เป็นเงิน	10,270 บาท
8) บำรุงสาธารณะ	เป็นเงิน	1,300 บาท

คณะกรรมการหมู่บ้านจะถือเงินสำรองจ่ายจากกองทุนไว้หมู่บ้านละ 1,000 บาท เพื่อจ่ายสวัสดิการแก่สมาชิกรวดเร็วทันใจ ตามข้อบังคับ โดยแจ้งกรรมการระดับตำบลทราบทุกครั้งและจะมาร่วมกันมอบทันที คณะกรรมการระดับหมู่บ้านจะต้องประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวให้สมาชิกทราบทุกครั้งด้วย

การเปลี่ยนแปลง/ผลที่เกิดขึ้น

ผลเชิงปริมาณ - มีสมาชิกเพิ่มขึ้นจากเดิม 976 คน ปัจจุบัน 1421 คน (1028 ครอบครัว 15 กลุ่มองค์กร จำนวน 14 หมู่บ้าน)

- เงินกองทุนเพิ่มขึ้น จากเดิม 225,200 บาท ปัจจุบัน 833,795.28 บาท
(คงเหลือ 646,165.28 บาท)

(พอช. สนับสนุน 25,500 บาท อบต.สนับสนุน 100,000 บาท และเงินออมทรัพย์สัจจะวันละบาทของสมาชิก)

ผลเชิงคุณภาพ - พี่นุชชุมชนท้องถิ่น “ อักแพงแบ่งปัน ” สังคมไม่ทอดทิ้งกัน

- พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามในท้องถิ่น โดยเฉพาะการช่วยเหลือแบ่งปันน้ำใจของคนในชุมชน และพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนให้เข้มแข็ง
- พัฒนาชุมชนแบบบูรณาการสามารถพึ่งตนเองได้และมีความมั่นคงยั่งยืน
- พัฒนาและจัดสวัสดิการให้กับชุมชนได้ตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ให้แก่สมาชิก
- สงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชนให้มีสวัสดิการที่ดียิ่งขึ้น

ปัญหาและการแก้ไข/สิ่งที่ได้เรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

- 1) ประชาชนยังขาดความเข้าใจในหลักการพึ่งพาตนเอง
- 2) ประชาชนหลายครอบครัวยังไม่สมัครเป็นสมาชิก
- 3) ประชาชนขาดความมั่นใจ ว่ากองทุนจะดำเนินการไปได้

ข้อเสนอแนะ

- 1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับชาวบ้านสร้างจิตสำนึกของการพึ่งพาตนเอง
- 2) หน่วยงานที่รับผิดชอบควรอุดหนุนงบประมาณช่วยเหลือด้านสวัสดิการชุมชน
- 3) หน่วยงานระดับจังหวัด ควรมีหนังสือขอความร่วมมือไปยัง องค์การบริหารส่วนตำบลให้

สนับสนุน

- 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ผ่านกลไกระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- 5) ควรขยายจากต้นแบบให้ครบทุกตำบลโดยกองทุนต้นแบบแต่ละอำเภอเป็นทีมวิทยากร

การพัฒนาสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร

เชื่อมโยงให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนตามมาหลายกิจกรรม

1. เริ่มต้นจากการรวมกลุ่มของคณะกรรมการกองทุนฯ ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทุกเช้า รอบหนองสาธารณะ

มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จนจัดงานวิ่งเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคมหาราช ถ่ายทอดโทรทัศน์ด้วย

2. เกิดกิจกรรมการดูแลรักษาและปลูกป่าชุมชนขึ้น พื้นที่ 35 ไร่ สมาชิกที่ไปร่วมวิ่งพากันรดน้ำต้นไม้ที่ปลูก

ไว้ใกล้จะตาย และช่วยกันปลูกทดแทนต้นไม้ที่ตายไป ซึ่งมีผู้บริจาคต้นไม้ปลูกทดแทนถึง 25,000 บาท

3. กิจกรรมการอนุรักษ์หนองน้ำและพันธุ์สัตว์ ติดตั้งไฟฟ้ารอบหนองเพื่อส่องสว่าง และปล่อยพันธุ์ปลา

4. กิจกรรมการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและสถานที่พักผ่อนของชุมชน ปรับปรุงบริเวณรอบหนองด้วยพันธุ์ไม้ดอก

ไม้ประดับ และจัดสวนหย่อมรอบบริเวณ โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะผ้าป่าสามัคคี

5. การช่วยเหลือสมาชิกด้านการเงิน เช่นกองทุนเงินล้าน ลูกหนี้ ธกส. ให้กองทุนเงินล้านแต่ละหมู่บ้านขอกู้

เงินกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ขาดเหลือชำระหนี้เงินล้าน หรือ ธกส. ในอัตราดอกเบี้ย 1%

6. การเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม /องค์กรชุมชน ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านต่างๆเพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กร

7. เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนโดยเป็นเครือข่ายคุณธรรมและศูนย์คุณธรรมตำบลในโครงการต่างๆ

เป็นวิทยากร และกรรมการเสริมสร้างงานคุณธรรมในระดับตำบล จังหวัดจนได้รับรางวัลตำบลคุณธรรมดี

เด่นระดับจังหวัด และเลือกผู้นำโดยปลอดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคต

1. เด็กนักเรียนที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ 5 ปี จะได้รับทุนการศึกษาทุกคน
2. สมาชิกกองทุนฯ สามารถยืมเงินจัดงานต่างๆ ได้ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ครึ่งละ 10,000 บาท
โดยไม่มีดอกเบี้ย
3. เชิญชวนครอบครัวสมาชิกกองทุนฯ ร่วมโครงการงานศพปลอดเหล้า เพื่อลดค่าใช้จ่าย
4. ให้สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินกองทุนฯ เพื่อประกอบอาชีพได้
5. การขยายผลสู่ชุมชนอื่น ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล / อำเภอ / จังหวัดต่อไป

ผลการดำเนินการบริการกองทุนที่ผ่านมา

ผลระดับครัวเรือน

1) ได้รับสวัสดิการและลดรายจ่าย	จำนวน	227 คน
- เกิด จำนวน 26 คน	จำนวนเงิน	13,000 บาท
- เจ็บ จำนวน 172 คน	จำนวนเงิน	76,960 บาท
- ตาย จำนวน 29 คน	จำนวนเงิน	100,000 บาท
2) สมาชิกออมทรัพย์ จำนวน 1421 คน	จำนวน	670,500 บาท

ผลระดับชุมชน

- 1) ปลอ่ยสินเชื่อให้กับกองทุนทั้งใน/นอกชุมชน และช่วยบำรุงรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น

- 2) เกิดแกนนำในหมู่บ้านที่เข้มแข็ง 42 คน
- 3) เกิดแกนนำในชุมชนสามารถเป็นวิทยากรได้ จำนวน 10 คน
- 4) เกิดการสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร อย่างต่อเนื่อง
- 5) คนในชุมชนมีความสามัคคีและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ผลระดับท้องถิ่น

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลให้การยอมรับและสนับสนุนงบประมาณ
- 2) ผู้นำหมู่บ้านเชื่อมั่นศักยภาพคณะกรรมการในการบริหารจัดการ
- 3) เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างหมู่บ้านและมีความสามัคคีต่อกันในระดับหมู่บ้าน
- 4) ภาครัฐให้การยอมรับองค์กรชุมชนตำบลปอภาร โดยมีความโปร่งใส และให้มีการ

ตรวจสอบได้

- 5) ผู้มีจิตศรัทธาสามารถเข้าร่วมบริจาคเงินสมทบกองทุนได้

ผู้ประสานงาน นายอานงค์ จันทร์ลคร ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลปอภาร
สถานที่ติดต่อ 32 หมู่ที่ 6 ตำบลปอภาร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
 จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทร.08-1871-3038

ซื่อสัตย์ เสียสละ จริงใจ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ภาพกิจกรรม มอบสวัสดิการ เกิด, เจ็บ-ป่วย, ตาย

